

تمرین دوم

محمد حسن بیگدلی (mohammadhassanb@gmail.com) – روح‌الله ابوالحسنی (r.abolhasani@ut.ac.ir)

سوال اول

یک 10-armed bandit مطابق با شکل 1-2 کتاب ساتون-بارتو در نظر بگیرید. عملکرد روش Thompson sampling برای یادگیری در افق 1000 تلاش (trial) را از منظر regret و درصد استفاده از عمل بهینه به ازای 20 بار اجرا بررسی کنید. نتایج خود را از منظر درصد استفاده از عمل بهینه با نتیجه روش‌های ارائه شده در شکل‌های کتاب بصورت تقریبی و کیفی مقایسه کنید.

سوال اول

تصور کنید که با اتمام کرونا، کلاس‌های حضوری دانشگاه از سر گرفته شده است و شما در یکی از ترم‌های شلوغ هر روز ساعت ۷:۳۰ صبح کلاس دارید. مسیر شما از انقلاب به سمت امیرآباد است. شما هر روز، با یک برنامه ریزی منظم می‌توانید هر روز ساعت ۶:۵۵ دقیقه در میدان انقلاب باشید.

حال برای آمدن از انقلاب به امیرآباد و دانشکده‌ی فنی دو راه داریم.

1. با تاکسی بیاییم. در این ساعت، تجمع تاکسی‌ها در میدان انقلاب زیاد است و شما به محض اینکه بخواهید با تاکسی بیایید، می‌توانید سوار شده و به سمت دانشکده حرکت کنید.
2. با اتوبوس‌های انقلاب به امیرآباد بیاییم. این اتوبوس‌ها، با یک توزیع احتمال از لحظه‌ی رسیدن شما به میدان، به ایستگاه می‌رسند و شما می‌توانید سوار شوید.

با توجه به ترافیک این ساعت فرق نمی‌کند که شما با تاکسی بیایید و یا با اتوبوس و با هر دو ۲۰ دقیقه در راه خواهید بود. هدف ما این است که هر روز به موقع سر کلاس حاضر باشیم. (:

با توجه به اینکه هزینه‌ی تاکسی بیشتر از اتوبوس است، ابتدا در صف اتوبوس می‌ایستیم. رفتن با اتوبوس برای ما ۵۰۰۰ تومان صرفه جویی دارد. اگر بخواهیم به موقع به کلاس برسیم، اتوبوس باید به موقع بیاید، برای همین اگر در یک روز به نظر می‌رسد که قرار نیست اتوبوس در زمان مورد قبول برای ما بیاید، وقت ارزشمند خود را در صف هدر نمی‌دهیم و با تاکسی به دانشگاه می‌رویم.

الف) یک مدل RL به گونه‌ای پیشنهاد دهید که زمان بهینه صبر کردن در صف را با توجه به توزیع آمدن اتوبوس (که برای شما مجهول است) بدهد. لازم است استدلال کنید که action، reward و utility function را در مدل خود با چه منطقی انتخاب کرده اید. این مدل باید به گونه‌ای باشد که بعد از چند روز، شما بتوانید بهترین زمان صبر کردن را با توجه به utility function انتخاب شده بیابید.

برای مدل کردن این مسئله، باید آن را در قالب یک n-armed bandit بیان کنید. در صورتیکه هرگونه فرضی روی شرایط سوال می‌گذارید، آن را در پاسخ خود قید کنید.

ب) مدل را با استفاده از $utility$ function، $action$ ها و $reward$ هایی که در سوال ۱ پیشنهاد دادید، با استفاده از پکیج AMALearn پیاده‌سازی کرده و آن را $train$ کنید تا $agent$ زمان انتظار بهینه در صف را یاد بگیرد.

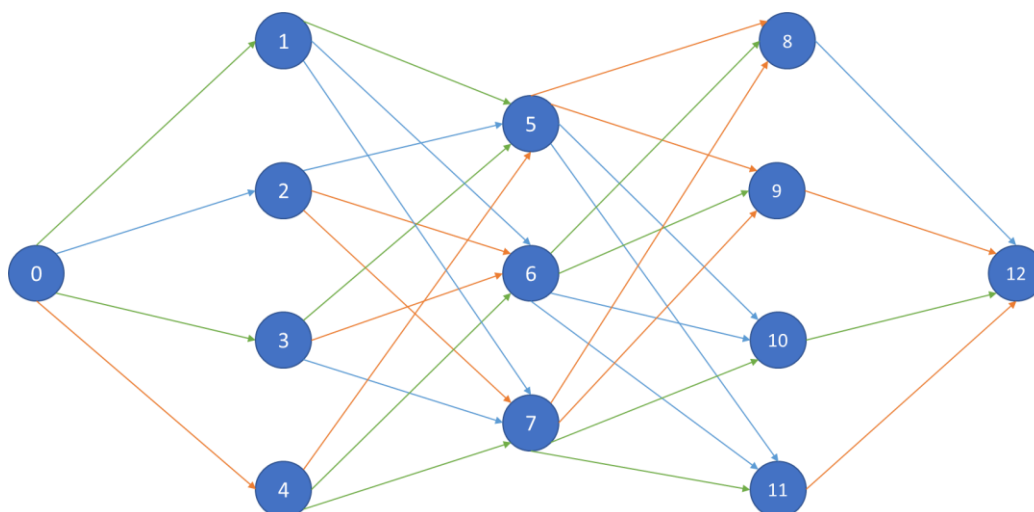
پ) دو $agent$ یکی با سیاست ϵ -greedy و یکی با سیاست UCB توسعه دهید. سپس، رفتار آن‌ها را با هم مقایسه و مزایا و معایب این دو سیاست را بیان کنید. در صورتیکه در بخش قبل، از یکی این سیاست‌ها استفاده کردید، کافیتست که عاملی با سیاست دیگر پیاده‌سازی کنید. در صورتیکه از هیچکدام از این دو سیاست در بخش قبل استفاده نکردید، فقط عاملی با سیاست UCB پیاده‌سازی کنید و سپس به مقایسه و تحلیل بپردازید.

ت) (امتیازی) به وسیله‌ی $cross$ validation بهترین $learning$ rate را برای مدلی که در بخش الف توسعه دادید انتخاب کنید.

برای توزیع آمدن اتوبوس در مدل خود می‌توانید از یک تابع گوسی با میانگین ۸ و انحراف معیار ۳ استفاده کنید.

سوال دوم

فرض کنید یک شبکه کامپیوتری با ساختاری شبیه به شکل زیر (به جهت فلش‌ها دقت کنید) وجود دارد. قرار هست که بسته‌هایی از گره ۰ به گره ۱۲ ارسال شود. هر لینک در این شبکه دارای تاخیر است و ممکن است براساس وضعیت گره‌های میانی، یک لینک بخاطر ترافیک بالا موقتاً فعال نباشد. در صورتیکه یک گره فعال نباشد، تاخیر دریافت بسته برابر با تاخیر لینک بعلاوه ۱۰ ثانیه زمان ریکاوری گره گیرنده است. فعال بودن یا نبودن هر گره از توزیعی باینری با پارامتر p_i می‌آید که i شماره گره است. تاخیر هر لینک نیز دارای یک توزیع احتمالی مختص آن لینک هست که جزییات آن در ادامه می‌آید.

هدف ما یافتن مسیری است که کمترین تاخیر ارسال را داشته باشد. همچنین می‌خواهیم که بهترین مسیر را با کمترین تعداد آزمایش ممکن بیابیم. لینک‌هایی که در نمودار بالا مشخص شده است، یک جهت است. یعنی بسته فقط در جهت فلش قابل ارسال است. همچنین تاخیر رسیدن یک بسته از گره ابتدایی به گره انتهایی یک لینک، بستگی به رنگ آن لینک و شلوغ بودن یا نبودن گره انتهایی دارد. بطور دقیق‌تر، تاخیر هر لینک یک متغیر تصادفی است که از رابطه زیر بدست می‌آید.

$$delay_{i,j} = link_{i,j} + congestion_j$$

در رابطه بالا، $link_{i,j}$ یک متغیر تصادفی است که دربرگیرنده تاخیر لینک براساس رنگ آن است. $congestion_j$ نیز متغیری باینری با پارامتر p_i است. پارامتر p برای هر گره بدان معناست که در صورت رسیدن یک بسته به آن گره، با احتمال p ممکن است که این بسته با تاخیری ۱۰ ثانیه‌ای پردازش شود. توزیع احتمال متغیر تصادفی $link_{color}$ در جدول زیر آمده است. توجه کنید که $sid[i]$ یعنی رقم i ام از سمت راست شماره دانشجویی شما. مثلاً $sid[2]$ یعنی دومین رقم شماره دانشجویی شما از سمت راست.

توزیع احتمالی	رنگ لینک
توزیع گوسی با میانگین $sid[1]$ و واریانس $sid[2]+0.2$	آبی
توزیع گوسی با میانگین $sid[2]$ و واریانس $sid[3]+1$	سبز
توزیع گوسی با میانگین $sid[3]$ و واریانس $sid[4]+0.5$	نارنجی

همچنین در جدول زیر، پارامتر p_i به ازای گره‌های مختلف تعیین شده است. بدیهی است که این پارامتر برای گره‌های ۰ و ۱۲ معنایی ندارد.

پارامتر p	شماره گره
0.10	۱
0.06	۲
0.15	۳
0.50	۴
0.10	۵
0.15	۶
0.65	۷
0.12	۸
0.20	۹
0.05	۱۰
0.45	۱۱

الف) این مسئله را به فرم n -armed-bandit تبدیل کنید و پاسخ خود را بطور کامل توضیح دهید (مثلاً $reward$ و $utility$ و ... چطور تعریف شده‌اند). توجه کنید که جوابی یکتا برای این سوال وجود ندارد و مدلسازی‌های متنوعی برای این سوال می‌توان ارائه کرد.

ب) عاملی بنویسید که با سیاست ϵ greedy بهترین مسیر را با کمترین تعداد آزمایش پیدا کند. رفتار عامل را به ازای ϵ های مختلف تحلیل کنید. نتایج خود را اعم از تاخیر بهترین مسیر و تعداد آزمایش‌های موردنیاز برای یافتن آن، گزارش کنید.

پ) اینبار عاملی توسعه دهید که با روش gradient method بهترین مسیر را در کمترین زمان پیدا کند. عملکرد این عامل را با عاملی که در بخش قبل نوشتید، مقایسه کنید.

ت) بنظر شما برای یافتن پاسخ این مسئله، کدامیک از روش‌هایی که تابحال در درس یادگرفته‌اید مناسب‌تر هست؟ پاسخ خود را توجیه کنید.

ملاحظات

- برای حل این سوالات باید از زبان Python 3.x استفاده کنید. همچنین برای ساختن محیط، عامل‌ها و ... باید از پکیج AMALearn استفاده کنید. این پکیج در صفحه درس قابل بارگیری است. برای آشنایی با نحوه کار کردن با آن، ویدئوی ضبط‌شده آن را ببینید.
- برای ارسال این تمرین تا ساعت ۲۳:۵۵ روز ۳ دی فرصت دارید. ارسال با تاخیر تا یک هفته مجاز است و هر روز تاخیر ۵ درصد از نمره تمرین را کم می‌کند.
- سوالات بگونه‌ای طرح شده است که جوابی یکسان ندارد. بنابراین لطفاً از خلاقیت و دانش خود برای حل مسائل استفاده کنید. در صورت کشف تقلب، نمره ۱۰۰- برای هر دو طرف در نظر گرفته می‌شود.
- در صورت وجود ابهام یا سوال در مورد تمرین، آنها را در فروم Q&A بنویسید. دستیاران آموزشی در اسرع وقت به سوالات شما پاسخ می‌دهند. در اینصورت، بقیه دانشجویان هم از این پرسش و پاسخ استفاده خواهند کرد.